

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 104 33 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132161426
2132161433
2132161428
2132161429
E-mail : tke@moh.gov.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 9-1-2026

Αρ. Πρωτ.: 51507

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή

Σε απάντηση της με αρ. **1175/15-11-2025** ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τη Βουλευτή κ. Ε. Λιακούλη, με θέμα «*Το clawback οδηγεί σε οικονομική ασφυξία και λουκέτα τα μικροβιολογικά εργαστήρια της χώρας-κραυγή αγωνίας από τους εργαστηριακούς ιατρούς της Θεσσαλίας*», σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Ο μηχανισμός της επιβολής ποσού αυτόματης επιστροφής (clawback) και του ποσού επιστροφής (Rebate) θεσπίστηκε ως μέτρο περιορισμού των χρηματικών απαιτήσεων των συμβεβλημένων ιδιωτών παρόχων υπηρεσιών υγείας κατά του ΕΟΠΥΥ από την παροχή διαγνωστικών εξετάσεων-ιατρικών πράξεων, νοσηλείας και φυσικοθεραπειών προς τους ασφαλισμένους των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης των οποίων ο κλάδος υγείας σε είδος εντάχθηκε στον ΕΟΠΥΥ, της οποίας (παροχής) τη δαπάνη καλύπτει εν όλω ή εν μέρει ο ΕΟΠΥΥ.

Οι θεσπισθείσες διατάξεις του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 αναφορικά με το μηχανισμό αυτόματης επιστροφής (clawback) και του ποσού επιστροφής (Rebate) και οι κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσες υπουργικές αποφάσεις αποβλέπουν στον έλεγχο της πραγματοποιούμενης δαπάνης του Οργανισμού και κατ' αποτέλεσμα στην εξασφάλιση της βιωσιμότητας αυτού, ενώ είναι σαφές ότι στην περίπτωση κατά την οποία η βιωσιμότητα του ΕΟΠΥΥ δεν εξασφαλισθεί, οι πολίτες θα στερηθούν του αγαθού της πρόσβασης της δημόσιας υγείας.

Τα ποσά που εισπράττει ο ΕΟΠΥΥ μέσω του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής και επιστροφής εκπτώσεων λειτουργούν ως επιπλέον έσοδα, τα οποία διατηρούν τα οικονομικά του Οργανισμού σε ισορροπία, ενώ η δυνατότητα κάλυψης των υπερβάσεων μέσω του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής αποτρέπει την εμφάνιση καθυστερούμενων πληρωμών προς τους παρόχους.

Τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών για τις υπηρεσίες διαγνωστικών εξετάσεων και πράξεων ενισχύονται διαχρονικά προς αντιμετώπιση των αναγκών των ασφαλισμένων.

Ενδεικτικά, για το έτος 2025 η κατηγορία των διαγνωστικών εξετάσεων ενισχύθηκε κατά 9.800.000,00€, διαμορφώνοντας τα επιτρεπόμενα όρια δαπάνης αυτής στα 500.100.000,00 €¹.

¹ η υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π. 35831 (ΦΕΚ Β 5659/27.10.2025) Κοινή Υπουργική Απόφαση

Τέλος, επισημαίνουμε ότι με το άρθρο 29 του ν. 5243/2025 (ΦΕΚ Α 187/31.10.2025), το όριο κλειστού προϋπολογισμού υπηρεσιών υγείας προσαυξάνεται κατά 30 εκ. € στην κατηγορία ποσού αυτόματης επιστροφής «Ε - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ» και ως εκ τούτου είναι σε εξέλιξη η κατανομή της επιπλέον δαπάνης εντός των υποκατηγοριών της κατηγορίας Υπηρεσιών Διαγνωστικών Εξετάσεων και πράξεων.

Αφετηρία για την ορθολογική κατάρτιση του προϋπολογισμού είναι ο διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος, εν όψει των εκάστοτε μακροοικονομικών δεδομένων - εφαρμογή διαφορετικών κανόνων και κριτηρίων ειδικά για την δαπάνη υπηρεσιών υγείας θα συνιστούσε προνομιακή της μεταχείριση σε σχέση με όλες τις λοιπές κοινωνικές δαπάνες, και δη, αθεμίτως, χάριν ιδιωτικού συμφέροντος.

Σε κάθε περίπτωση, ο ΕΟΠΥΥ παρακολουθεί ανά τακτά χρονικά διαστήματα την εξέλιξη των δαπανών υπηρεσιών υγείας και προϊόντων/σκευασμάτων και εισηγείται, στο πλαίσιο του εφικτού και των δημοσιονομικών περιθωρίων, για την όσο το δυνατό πιο ορθολογική κατανομή του διαθέσιμου προϋπολογισμού, διατυπώνοντας προτάσεις για τον καθορισμό των επιτρεπόμενων ορίων δαπάνης των κατηγοριών και υποκατηγοριών υπηρεσιών υγείας κάθε έτους, μέσω αποφάσεων του Διοικητικού του Συμβουλίου, στο Υπουργείο Υγείας, το οποίο έχει την αρμοδιότητα για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων.

Ο ΕΟΠΥΥ, για την ελάφρυνση των επιβαρύνσεων στους συμβεβλημένους παρόχους του, εφαρμόζει μια σειρά μέτρων που περιλαμβάνουν:

1. Την καταβολή ποσού 1€ ή 3€ ανά παραπεμπτικό² από τους δικαιούχους του Οργανισμού στους συμβεβλημένους παρόχους, για τη διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων, με αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που υποβάλλεται στον ΕΟΠΥΥ προς αποζημίωση και τελικά την μείωση του ποσού Clawback.

2. Την εφαρμογή του Μεσοσταθμικού Δείκτη Εξομάλυνσης³, η οποία αποσκοπεί επίσης στην απομείωση της υποβαλλόμενης δαπάνης στις περιπτώσεις παρόχων που ξεπερνούν τη μέση δαπάνη ανά ΑΜΚΑ δικαιούχου που ισχύει στην Περιφερειακή Ενότητα όπου ανήκουν και τελικά αποσκοπεί στη μείωση του ποσού Clawback.

3. Ο Οργανισμός έχει εισηγηθεί τον επιμερισμό της δαπάνης υπηρεσιών υγείας ανά νομό, ώστε να υπάρξει δικαιότερη κατανομή του clawback ανά νομό και πάροχο και αναμένεται η έκδοση Υπουργικής απόφασης.

4. Επιπλέον, έχουν υλοποιηθεί και άλλα μέτρα που αποσκοπούν στον εξορθολογισμό των δαπανών και τον περιορισμό της υπερσυνταγογράφησης.

Αναφέρονται χαρακτηριστικά τα κάτωθι:

- Μέτρα περιορισμού της επαναληψιμότητας της συνταγογράφησης και εκτέλεσης διαγνωστικών εξετάσεων⁴.

- Ενσωμάτωση στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης των διαγνωστικών/θεραπευτικών πρωτοκόλλων που αναπτύσσει κάθε φορά το αρμόδιο Αυτοτελές Τμήμα Θεραπευτικών Πρωτοκόλλων και Μητρώων Ασθενών του Υπουργείου Υγείας. Μέχρι στιγμής, έχουν ενσωματωθεί οι κατευθυντήριες οδηγίες που αφορούν στην Οστεοπόρωση, στην Δυσλιπιδαιμία και στο Διαβήτη.

- Θέσπιση δεικτών ελέγχου συνταγογράφησης⁵, βάσει των οποίων ο ΕΟΠΥΥ πρόκειται να διενεργεί ελέγχους και να αξιολογεί, μεταξύ άλλων, τη συνταγογράφηση διαγνωστικών εξετάσεων από τους θεράποντες ιατρούς.

² Άρθρο 25 του ν. 5102, (ΦΕΚ Α' 55/2024)

³ Άρθρο 35 του ν. 5107, (ΦΕΚ Α' 64/2024)

⁴ Σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΕΑΛΕ/Γ.Π. 43929 (ΦΕΚ Β' 5494/3.10.2024) Υπουργική απόφαση

⁵ Σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 5102 (ΦΕΚ Α' 55/2024)

Υπογραμμίζεται ότι ο ΕΟΠΥΥ είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του έναντι των συμβεβλημένων παρόχων υπηρεσιών υγείας και των ασφαλισμένων, αποπληρώνοντας τις υποβληθείσες απαιτήσεις και ατομικά αιτήματα παροχών εντός των νόμιμων προθεσμιών κατόπιν εκκαθάρισης από τις αρμόδιες ΠΕ.ΔΙ. του Οργανισμού.

Σημειώνεται ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, το Νοέμβριο κάθε έτους, καταθέτει προς συζήτηση στη Βουλή των Ελλήνων Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού του επόμενου έτους. Στην εν λόγω Έκθεση, μεταξύ των άλλων, συμπεριλαμβάνονται τα ανώτατα όρια δαπανών για παροχές υγείας, σύμφωνα με τα οποία καταρτίζεται ο αναλυτικός προϋπολογισμός του ΕΟΠΥΥ, ο οποίος περιλαμβάνει πιστώσεις, τόσο για την ανάληψη των υποχρεώσεων του έτους προϋπολογισμού, όσο και τις απλήρωτες υποχρεώσεις παρελθόντων οικονομικών ετών, σύμφωνα με τους ισχύοντες δημοσιονομικούς κανόνες.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτή κ. Ε. Λιακούλη

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

Γρ. Υπουργού

Γρ. Αναπλ. Υπουργού

Γρ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ